

Tee – fas nesehj un neplanj.

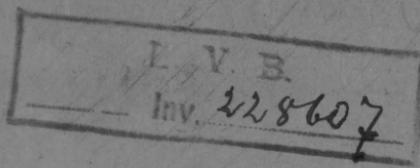
No P. Behrsina.

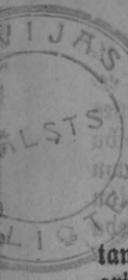

6432
arvut

P. Behrsina isdewumā.

Grahmatu un ralstamu leetu pahrdotawa:
Riga, Suworowa eelā Nr. 24/26. Telefons 3068.

33
869

m/f

Tee — kas nesehj un neplauj.

No P. Behrsina.

Zilwelki top daschabi schiroti, pehz isglihtibas, pehz usslateem, lahr-tam, tizibas, tautibas, pehz naudas mala u. t. t. Schinī rakstā es gribetu zilwelus schirot tahdōs, kas sehj un plauj, un tahdōs — kas nesehj un neplauj.

Behdejā lausku skaitischanā israhdijās, ka Nigā ir pahri par pus-miljona eedsihwotaju. Ja Baltijas latw. daļas eedsihwotajus skaitam uš 1 milj. 800,000, un ja no scheem atskaitam wairak kā pusmiljona ridsineelu un wairak nela 300,000 zilwelu, kas dsihwo zitās Baltijas latw. daļas pilsehītās un meesītās, tad išnahk, ka puše no muhsu dīmte nes eedsihwo ta jee m dīhwo pilsehītā.

Naw zilwela muhscha wezums tām grahmatam, kas atskymēja, ka no wiseem eedsihwotajeem muhsu dīmtenē, pilsehītās dsihwo tilai fēstā dāla. Išnahza, ka peezeem lauzneekeem jaſastrahdā maiſe preelsh weena pilsehīneela. Schis samehrs, kā redsam, tagad ſagroſijees netizāmā labītā: iſnahk jau weens pret weenu. Un tas notzis apmehram 50 g. laikā. Ta ir wiſai strauja un nepeeredseta pēaugščana to lausku — „kas nesehj un neplauj“. Samehrs top wehl ūlktais, ūnot, ka vāsku lauzineelu, ūtarpā „neſehjeju, neplahweju“ ūkāts audsin pēaug. Agrā gandrihs latr, kas uš laukeem dīhwoja, ūehja un plahwa, tagad tas wairs tā naw. Naw wairs tahu tas laiks, kur to, „kas nesehj un neplauj“, — buhs wairak, nela to, „kas sehj un plauj“, warbuht jau tagad tas tā ir.

Nopeetni mums jajautā: kurp mehs ejam? Japrafa: kur mehs nemīm maiſes preelsh tilk dauds laudim, t. i. preelsh teem — „kas nesehj un neplauj“?

Kad nu ari peenemīm, ka ar pahrlaboteem darba riħleem, maſchinam un labalu ūatmeezibas eelahrū latr ūtāhneels war produget otrtil, tad tas samehru tomehr deeszik neuſlabo. — Protams, mums ir labi ūatīkmes lihdselti, kugi, dſeljsazeti. Tee ūtarpibū iſlihdsina, tee mums maiſi peegahdā no zitureenes. Pilsehītā laudis pelnī ūmagu naudu — un par naudu wiſi dabujams. Bet ta naw laba ūhme. Baltija ir ūemloju ūeme, wiκai ūawus behrmus wajaga usturet ar vāshas maiſi.

Spanieſchi ūawā lailā no Amerikas atweda weſelus ūuga lahdīku ūelta, bet ūeme tomehr palika nabaga: ūelts ūaplūhda uſ Franziju un zitām ūemem, — tadeh kā Spanija wairs nerāſchoja tilk dauds pahrtikas ūeelu, zil patehreja.

Anglijā patlaban baidas no taħda vāshha littexa. Pagħjuſčā gada ūmītēna pirmā puše Anglijā konzentrejjas wiſa paſaules rupneeziba un tirdsneeziba. No Indijas, Australijas, Kanadas un zitām

winas kolonijam Anglijā sapluhda neklaitama bagatiba. Ari dauds zītas Anglijai nepeederofčas jemes stahweja sem winas ruhpneezibas eespaida un waras. Palaisdamees us nilsigo bagatibu, kas no ahreenes eepluhda, angli astahja nowahriā un pa dalaī īsnihzinaja semkopibū pāſču semē. Bagatneeli lordi ſapirla masus jemes ihpachumus fawu muischu turwū un ſchō ſemi pahrwehrtā par ganibam waj par medibū dahrseem, apaudſejot to ar mesču. Labibas dehl — tā wini ſpreeda — tahdat ſemei, lā Anglijai, nebīj wehrts ar ſemes apſtrahdasčanu nobarbotees; labibu jau wareja dabut par neela nauđu no Kreewijas, Argentinas un no kolonijam, us kureeni kugeem tā lā tā bij jabrauz iſwadajot fabrikas prezēs. Atpalat brauzot, lai nebuhtu jaelahdē balasts, wareja paremt labibu lihds. Labiba tur mafaja neela nauđu, un nauđas wineem bij.

Schahdas rihzibas ſelas drihs ween nahza redſamas. Wehl 1850.—60. gadeem Anglijā pāſčā iſaudſinaja labibu preeſch ^{3/4} eedſhwota-jeem, tikai preeſch weenas zeturtdatas wajadſeja maiſi ewest no ahreenes. Bet 50 gadu wehlal ſchi leeta bija tapuž pawifam otrada. Pāſču ſemē wairs labibu iſaudſinaja tilai weenat zeturtdalai eedſhwotaju; trihszeturdatam eedſhwotaju maiſi wajadſeja ewest no ahreenes.

Bija groſſijees ari kas zits. Anglija wairs nebija un naw tirdsneezibā un ruhpneezibā weeniga galwenā noteizeja. Seemē Amerīka, Frānzijs, Wahzija, pat Japanu neliņemot, uſtahjās par wiſai ſpehzigeem lolkurententeem; maſā mehrā angleem lolkureja waj wiſas Eiropas valstis; angli kolonijsas nodibinaja pāſčas fawu industriju.

Kurp mehs ejam? fahla domat ari lepnee Albiona dehli. Pee wiſas leelās tirdsneezibas un ruhpneezibas bagatibas teem nahžās atſiht, ka galwenais dſihwes un pastahweschanas pamats ir un paleek ſe m k o p i b a. Schimbrīhſham ta leeta tahda, ka daschi leelgruntneeli Anglijā ſenak peefawinatos maſos ſemes ihpachumus fahk atkal iſpahrdot ſemloviſiem, — wini to schimbrīhſham dara labis prahjis, tadeht ka ir paredſams, ka waldbīa iſdos likumu, kas winus us to ſpeedis.

Pahritikas weelu dahrdsiba aprīj pilſehtā domato leelo pelnu. Daſčas pahritikas prezēs pee mums jau tagad mafā trihſreis iſl dauds, zil tās mafaja trihſdeſmit gadu atpalat. Tagadejeem apſtahlteem paſchwot, nemaj naw paredſams, kur ſchāi dahrdsibas peeauſgħanai buhs robesčas.

Mehs ejam optimisti. Mehs zelam pilſehtā namus, kas ſlahwes gadu ſinteneem. Ta ſawā ſinā laba gahdiba par nahlamibū. Mehs krahjam bankās kapitalus. Ari labi. Bet mehs turpinam tābdu ekonomijskas dſihwes eelahrtu, kas tagadejā wirſeenā ne zil ilgi newar turetees. Lailam neweens nekemfees nopeetni apgalwot, ka ekonomijska fa- dſihwe war nahloſčus peezdeſmit gadus tābda pat zelā turpinatees, lā

pagahjuſčhus preezdeſmit gadus, tahdā pat zelā eedſihwotajus attahlinot no ſemes un ſemkopibas. Tab jau peedſihwotum, ka uſ p e e z e e m „kas neſehi un neplauj“, iſnahktu weens — „kas fehj un plauj“. Ja Anglija noſtahdija ſemkopibu otrā weetā, tad wiſa to darija apſinadamas, ka wiſas induſtriija ſtahw pirmā weetā, kas, kā domaja, iſtruhlumu ſemkopiba bagatigi atſwehrs.

Ja jau nu Anglija bija pahrrehtinajufes ſemei un ſemkopibai nepeegreesdama peenahzigu wehribu, ko tad lai ſalam par muhſu dſimteni? Pee wiſa ta, kur tuhltſoſchi un atkal tuhltſoſchi haſtreeen viſehtā kalpot induſtriijai, ſchi induſtriija muhs nezik neapmeeringa. Muhſu nauda wehl arween pluhſt kā pluhduſe uſ ahrſemem par ahrſemes ruhpnezzibas iſgatawojumeem. Ja nu ari wehl par pahrtilas weelam muhſu naudai jaripo no dſimtenes proſam, kā tad tas lai beidsas? Kahda nahlamiba tad mums gaidama?

* * *

Ko lai daram?

Jaruhpejas, lai pahrmehriga lauſchu ſapluhſchana viſehtas zit nezik mitjeas.

Ja, to jau wiſi ſala, bet kaut ko poſitiwu neweens ſchinī leetā nedara. Lauſchu ſawairoſchanda viſehtā top pat mahkligli wejzinata, un wehl ar leeleeem naudas upureem, kā to wehlaſ redſem. Leel un maſgrunntneeki il waſrba galā ſchehlojas par ſtrahdneku truhlumu, bet beſdarba lauſchu armija, lahbu latru deenu ap pullſten 4 rebs Suworowa eelā,* preeang waj latru deenu. Agrak ta eenachma tikai weenu eelas puſi, bet tagad jau apkem abas puſes.

Peterim Leelajam turpretim wajadfeja iſleetot waras llhdsfelkis, lai laudis pee ta peedabutu, apmestees Petrogradā. Ridſineeli ſawā laikā ar preeku uſnehma iſbehgufchos dſimtſilwelus, tos ſlehya un no-darbinaja ſlepeniſbā, lai dſimtſlungis tos neuiſſhmetu un newestu uſ ſawn pagastu atvokat. Dſimtbufhſchanai poſtahwot, viſehtam nažas deeſgan gruhti apgaħdatees ar wajadſigem darba ſpehleem. Wajadfeja iſlihdsinatees poſcheem; wajadfeja turpat viſehtā audſinat darba ſpehluſ. Di-binaja behrnu patverſmes, bahriku namus. Patverſmes viſehtai iſ-malſaja leelu naudu, bet ſchi nauda nebiſa ſubuſi, viſehtas par to dabuſa kalpotaju materialu.

Tagad viſehtam wairs naw jaruhpejas par kalpotaju truhlumu, tagad ſchās ruhypes ir lauzimeekeem. Wiſeem buhlu jadara tas pats, ko ſawā laikā darija viſehtmeeki. Wiſeem buhlu ſchahdā waj tahdā zelā jarauga dabut darba ſpehluſ no viſehtas. Bet weens apſtahllis to lawē. Leeta ta, ka viſehtā audſis zilwels bet tikai viſehtai un viſehtas darbam, bet nekad lauku darbam. Tas ir leels truhlums, leels robs

*) Pee „Dſimtenes Wehſteſcha“ elſpedizijsas eeejas.

pilsehtas audsinaſchana, lo turpmal nahlſees ſajust arween ſmagal. Tas atteezas uſ bahrinu namu audſelneem, tas atteezas uſ latru pilſehtā auguſchu, lam wehlak or ſiſſleem ſpehkeem maise japelna. Ne iſreis un arween pilſehta ſpehj nobarbinat pilſehtas darba laudis. Tahdā darba truhluma laikā nu iſrahdas, la pate ruhpigala audſinaſchana pilſehtas bahrinu namōs un pilſehtā wispahr ir bijuſe weenpuſig a. Upuris, lo pilſehta nejuſe, naw dewis tas wiſpuſibas, lahdā ir tam, las audſis uſ laukeem. Bijis lauzineels war latru deenu atgreftees uſ laukeem un atraſt darbu, pilſehtā auguſchais to newar. Turpretim, tas atteezas uſ ſiſiku darbu pilſehtā, tad tur lauzineels nelad nebuhs wahjaks un neberigals par pilſehtneku.

Tā ta peeauguſchus zilwelus, pilſehtneekus wairs newar peeradimat pee lauku darbeem, tad lauzineeleem jađara tas pats, lo ſawā laitā darija pilſehtas, lad teem draudeja ſtrahdneeku truhlums. Wīneem pafcheem ſtrahbneeki jaaudſina.

Franzijā jau ſen daschas pilſehtas mehdſa neapgaħdatus behrnus ſubtit uſ laukeem audſinat. Iſredjeja ihpafchus apgabaluſ un zeemuſ, kur godigām dſimtam nodewa behrnus audſinat. Ja negadijs, las behrnus peenehma par brihwu, tad par teem malhaja. Pilſehtam audſinaſchana iſnahza lehti, behrni lauku darbā iſauga weſeligali, cemahijas lauku darbus. Bet neweens wiñus, lad tee peeauguſchi, nekawejia eet uſ pilſehtu. Iſnahza arween, ka leela dala politika uſ laukeem, tilai reti lahbi bewas uſ pilſehtu. Schahds neapgaħdatu behrnu audſinaſchanas weids Franzijā tā eegeenits, ka ari Anglijā to eewed.

Par ſcho leetu deretu ari mums padomat, ſewiſchli atteezotees uſ muhku Nigu. Komunas un wiſu zitu, lam ta mara, te waretu daudj lo darit, waretu aſewiſchlos gadijumōs ari priwati laudis to leetu wezinat. Tas buhu jauns turfs: lauſchu pluħdi taptu waditt atpalak uſ laukeem. Nebuhtu jaufura ſpehka aplama eedoma, it ka behrneem zaур to las taptu xemts. Zaür audſinaſchanu uſ laukeem tam taptu dots tas, lo pilſehta tam newar dot: wairak dſiħwibas ſpirgtuma, bet gal-wenais: plasħaks darba lauks.

Nigā, la latrā leelā pilſehtā, mehtajas pa eelu ſimtu ſimteem behrnu, lam truhlf ſeenahzigas kopschanas un audſinaſchanas. Bet ne melnee, nedj pelekee baroni naw ne pierka pažeħluschi, lai ſchahdus behrnus peenemu, behrnus, no kureem drihs ween rastos pelnitaji, ſtrahdneeki.

Wezais patriarchaliſkais ſadſiħwes weids ſtarp faiſmeelu un wiña gahjejeem ir iſbeidſees. Naw wairs tahdu kalpu weetu, kur prezeta m talpam bija ſawi druwas gabaliċċi, rubbi, meeschi, ausas, lini, fawas gowtinas, altinas, faws fahlu dahrifin, pat pee flehtinas fawa ahbelite. Tad gahjejs bija faiftits dabiflām faitem tai weetā, kur ſtrahdaja; faiſmeela behdas waj preeki, par auglibu waj neauglibu un wiſu zitu, bij ari gahjeja behdas un preeki.

Schās atteezibas ir isnihlusches. Winas galwenā kahrtā isnihzi-naja fainneeli paschi. Bet kad wezu isnihzina, tad jaleel las jauns weetā. To tee, kam gahjeju wajadsgis, naw deesgan eewehrojuschī... Ejat us gatwam un eelam... Dascha atraitne, daschs slimigs truhzigs laulats pahris pilsehtā, labprah tdotu fawu trihs waj preezgabu behrnu aubst-naschanā us laukeem, ja buhtu, las nem...

Laiju reis par tahdu Amerikas studentu. Wirsch bija bagata ahrsta dehls un studijas turpinaja ar labām fēkmem. Bet reisē ar to gahja latru deenu sinamas stundas strahdat ūrgu stallōs, strahdaja paschus weenlahrschakos darbus, nesa uhdeni, mehja stalli, puzeja ūrgus un brauzamus rīkus, par ko no ormanu fainneela fānchma ik nedekas sinamu algu. Kad winam jautaja, kālab wirsch usnēhmees tahdu deenastu un waj tehws tam nedod deesgan lihdsellu, tad wirsch paſlaibroja, la tehws labprah gribot dot lihdsellus pat wairak nelā winam wajadsgis, bet wirsch domajot, la pēe augsčam, weselam zilwelam neklahjas dīh wot us zit u rehēina, bet eft pēenah-kums til dauds, zilwajadsgis, növelnit paſčam.

Amerikā tahdi eeslati waldijuschī weenmehr. Multimisionaru dehli strahdā nereti tāpat kā tehwa algadjschi un fānem algu, tāpat kā ūchee. Bagatneku mettas nomet fāwas brīlantu rotas un fālhīgst pēe ūfeschēm strahdat ūchādu waj tahdu darbu. Kad nu ari pēhdejo mehs usflattitu kā vahrspihlejumu, weena leeta mums tomehr jaatsīhst: no amerikaneem mehs waram mahzitees, la jastrahdā latram zilwelam un la tahda stah-wolka naw, las zilwelu no darba atswabina.

Newar leegt, kā ari pēe mums studenti dauds strahdā ahrpus fawām studijam. Dauds no wiķeem, tāpat kā minetais amerikaneitis, nöpelna fāwai dīhwei paschi latru ūapeiku. Un muhfu ūemē tas nohlas gruhtāk nelā Amerikā. Bet tomehr redsama leela ūaryiba. Pēe mums strahdā ūkai masturīge, strahdā tadeht, la ūitadi newar. Un, lo te ūišķi gribu ūfwehrt: strahdā ūkai tos kā ūaultos garigos darbus, bet ne ūissīlos. Turpretim tee, kam dīmītai lihdsellu deesgan, ir nedoma paschi kaut ko nöpelnit un strahdat.

Tā tad pēe mums newalda tas prīzips, kā pēe augsčam wesela ūilwela ūenabkums ir, pasčam ūewi ūsiuret, bet gan pēe mums par prīzipu deemsčehl eeweefees ūits ūflats.

Dehls waj meita eestahjas kahdā widus ūkolā. Waj no wina deenās ūnahks "garigu darbu" strahdneels, to mini wehl neweens ūesīn. Bet weenu ūeetu ūin pats audselnis, ūin tehws un mahte, kā nu wairs naw jastrahdā ūissīli darbi, jo kā ūas preelsč wina, kā nahloſčā galwas un ūpalwas darbineela, nepeellahjigī.

Isglihtiba plāfchalās ūausču aprindās eet milsu ūoleem us preelsču. Arween ūeels top to ūausču ūlaitis, kuri ūagatawojuschēs un domā buht ūpehīgi strahdat ar galwu un ūpalwu. Arween masals top to ūausču ūlaitis, las ūehi un ūlauj.

Bet pee tahdas progreschanas naw jaachmirst weena leeta: Bil-welu leelajam flaitam semes wirsu arween buhs jastrahda fisisli darbi. Tiki masa dala, mabs prozens war buht tahdu, tas strahda weenigi ar galwu un spalwu. Bes tam, waj illatris fisisli darbs muhsu deenäs iswehrschas par tahdu, kur nepeeteel ar fisisli spehku ween, bet wajaga finaschanu, isglichtibas. Tadeht isglichtibu nelahdi wairs nedrihlt paliki tahda weenpusiga, kur paskolots zilwels gan wairak waj masak eedrefets preesk galwas un spalwas darbeem, bet preesk fisisla darba ir pilnigi inwalids. Garigas spehjas iskopjot, zilwels nedrihlt atsweschinatees no fisisla darba. Zitadi isnahl, la winsch weenä pušē lo mantodams otrā pušē wehl wairak vasaude. Isglichtibu tatschu faprota tam, la ta vadarla zilwelu wispusigalu, spehjigalu, vahralu par neisglichtoto. Isglichtotam zilwelam jaeeguhst tahdas spehjas un japrota tas, lo spehj un prot weenlahrschs zaurmehra zilwels. Ko tad nu isglichtotais sin un spehj wairak par neisglichtoto, tas ir wina vahralums, wina plus.

Bet kad mehs labi apskatam, tad isnahl, la mas- un neisglichtotais ari prot dauds lo. Nemsim laukstrahdneku. Winsch prot rihkotees ar zirvi, sahgi, iskapti, felumeem, dalscham un dauds ziteem rihleem. Bes tam strahdneels pats isgatavo weenlahrsho darba rihlu lola datas, arliu, darba ratus, ragawas, daschabus traulus, winsch ir laulu buhw strahdneels, islabo sırga leetas u. t. pr. Katrs darbs par sevi prasa finamu prashchani, isweiksmi.

Ka nu ir ar muhsflaitu isglichtoto zilwelu? Winsch no wisa wirms minetd un neminetd neprot it nela.

Gelsch ka tad nu pastahwetu wina vahralums?

Waretu teilt, wina eelschlags zilwels zaur isglichtibu tizis labaks, pilnigais, bet ari tas ne ilreis. Ieb, winsch teel labak atalgots? Bet, ja atsflaita augstskolu beiguschos, tad ari tas naw taisniba un nenohltu nemas gruhti peerahdit pretejo. Semalee dselsszela un pasta eerehdai, daschadi skrihweri un noralstitai algas sinā stahw flilitak la laulu pušchi. Warbuht pat isglichtibā nebuhs leela starpiba starp weeneem un otreem; starpiba tiki ta, la pirmee newar un nespeli strahdat fisisli darbu, bet otree to war.

Zit aplam tas ir, fisisli darba spehju atschaft nowahrtā, to pee-dishwoja muhsu 1905. g. emigranti. Fabritias un laukstrahdneeli ahrsemes drihs ween atrada nodarboschanos un peeteekoschu tisku, bet iā faulteem intelligenteem, fisisla darba nepratejeem, bii japahrdschwo daschlahrt wifai behdigas deenäs un daschs dabija teefchi badu zeest.

Lafiju lahda latweeskou laikrakta, kur lahds korespondents fuhsas par to, la behneem skolā Janehot malla, jaturinot krahnis, jaunslaukot istabas.... Man sametäs kauns to lafot. Kauns par muhsu allib. Kauns par to, la tahdi usklati tiluschi sankzioneti pat no laikrakta. Tautai, kam no darba bail, las nemahzas darbu zeenit no masdm deenam, tai tautai naw nahlamibas! Wezaja Romā senatori gahja arllam pakal un paschi sawu rolu apsehja sawu druwwu, — gahja teefchi

no arlla ūenata sehbēs jeb wabija karapultus. Waj teesčham war rastees tahbi zilwelki, kas domā, la pašaule kahbreis iſtikl bes ſiſiſla darba? Salamis wahrds mahza: Ko Anſis neemahžifees, to Anſis muhſham nemahžēs. Bet pee mums daschās aprindās walda tihrās bailes, kad tikai behrns, kur peekerdamees pee ſiſiſla darba (un behrni to dara til labprah, ai zil labprah!) nenodausa pirlstāus un nedabū zeetas rolas un eedeguſčus waigus. Ja zilwels abezi un laſiſchanu neemahžas behrns buhdams, tad peeauſis reti kahds to peeteeloſchi eemahžifees. Gluschi īāpat tas ir ar darbu. Kas naw pee darba audſis, naw behrnibā ūahzis darbā wingrinates, no ta reti kad kreetns strahdneels iſnahks.

Nahk pawafars. Atſlan leelais fauzeens: Lai top! To fauzeenu fauz daba, to fauz zilwelki: Lai top ſati lauli un koplās druwas, kas eepreezinga zilwelki ſirdis un dod uſturu zilweleem un lopeem! Un latrs ſteidsas laulā ſhim fauzeenam klausit, dehſta, ſehj, — aplaista, apkopj fauw ſehjumu. Bet leela dala lauku jaunibas ſha fauzeena nedſirb, nefsprot un nefelo tam. Wini ſehſch pilſehtā aukſtā jumta iſtabina waj zitā telpā, kur pat faule neeſpihd — lai wehlak, warbuht ar pahris deſmit rubleem mehnēſča algas, waretu eeneit kahda kanzelejas cerehdna weetu un nest ſpihdigas pogas pee fwahrkeem, — lai pawairotu leelo armiju — kas nefehj un neplauj.

Pilſehtas jauniba ſchā ſinā ſlīktak noſtahdita, lā lauku jauniba. Wineem deesgan gruhti atraſt darba lauku, kur wingrinates praktiſla ſiſiſla darbā. Turigakās ſchīrās to domā iſlihdsinat ar ſporta peekopſchanu, gimnaſtiku, deju, futbalu. Bet deja un futbals wehl ilgi naw ſiſiſla darbs. Ar futbalu neweens dſhwē maiſi nepelnis, un maiſes lumofu daschām fulbala ſpehletajam dſhwē nahkhees ūafneegt deesgan gruhti.

Iſglijtiiba bes praktiſla darba ſpehjam gan waretu lā pahraukums tilt atſihts tāhdā ſemē, kur iſglijtotu ſpehku wiſai maſ. Bet muhſu dſimtene par tādu ūen wairb neſlattas. Bij ari pee mums laiki, kur latris, kas mahzeja ralſlit un druslu ſweſčā walobā bulduret, wareja jau lunga lomu ſpehlet. Bet tee laiki jau labi ūen pagahjuſči. Muhſu deenās netas naw aplamak, lā tas, la poſkolota lauku jauniba greeſč muguru teem — kas ſehj un plauj. Weenu darit, otru neaismirst: eeguht ūinashanas, bet reiſē ar to ari ſpehju un weikſmi laukhaimneezibā lauku darbōs, ſiſiſkōs darbōs.

зах місцем публікації. Адже земля йде від місця, якщо вона не
змінила свого власника, то відповідальність за її використання та
збереження відповідає власникові. Але відповідальність за землю
змінила свого власника (згідно з законом), то відповідальність за
її використання та збереження відповідає новому власникові.
Іншими словами, земля, яку купив, має зберігати її використання
заради отримання земельного податку, але землю, яку купив
з метою продажу, має зберігати заради отримання земельного
податку, який вже не буде вимагатися від неї.

Дозволено воєнною цензурою. Митава, 29 жовтня 1914 р.

H. Allunana drukatawa, Jelgava, Leela eelâ Nr. 21.

